

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Oman pääoman puute, mikä lisää vieraan pääoman tarvetta mutta negatiivinen oma pääoma estää käytännössä vieraan pääoman saamisen.

2.

Vakuuksien puute. Mikroyrityksissä on harvoin panttauskelpoista tai vakuusarvoa omaavaa omaisuutta.

3.

Valtiovallan vastuulla olevat rahoitusjärjestelmät ja palvelut tukevat tuotekehitystä, innovointia ja kansainvälistymistä, jolloin tuki ei ulotu pienimuotoisempaan paikalliseen liiketoimintaan kuten esimerkiksi ravitsemisliiketoimintaan.

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Finnveralla tulisi olla pysyvät ja pienyrittäjien tuntemat tuotteet sekä yrittäjän että yrityksen rahoitukseen. Mikäli yrittäjä ei heti saa täysimääräistä palkkaa yritystoiminnastaan tai joutuu pääomittamaan yritystään, niin tarvitaan rahoitusta yrittäjälle henkilökohtaisesti yritystoiminnan mahdollistamiseksi. Yritys tarvitsee rahoitusta investointeihinsa tai käyttöpääomaansa. Rahoitus pitäisi pystyä hoitamaan kokonaisuutensa samasta rahoituslähteestä, sillä lainojen hoito on jatkossa kuitenkin riippuvainen yrityksen kassavirrasta. Tarjolla pitäisi olla sekä suoraa velkakirjarahoitusta että takauksia muiden rahoittajien rahoitukselle. Rahoitus pitäisi järjestää ilman yrittäjän oman asunnon vakuuskäyttöä. Maksuaikataulujen muutokset laina-aikana pitäisi olla joustavia ja lainat pitäisi olla helposti konvertoitavissa uusiin lainoihin. Rahoituksen ja takauksen yhteiskustannus ei saa muodostua kohtuuttomaksi.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Rahoitus. Yrittäjäksi ryhtyvän on vaikea saada rahoitusta ilman historiatietoja.

2.

Vakuusvaje. Pienillä yrityksillä on harvoin sellaista omaisuutta, jolle rahoittaja laskee vakuusarvoa tai joka ylipäänsä on panttauskelpoista. Rahoituksen ei tulisi rakentua yrittäjän yritystoiminnan ulkopuolella olevien vakuuksien kuten oman asunnon varaan. Oman asunnon vakuuskäyttö nostaa kynnystä yritystoimintaan lähtemisessä.

3.

Perintö- ja lahjavero. Tulee maksuun tilanteessa, jossa jatkajan maksuvalmius on yritystoiminnan haltuunoton jälkeen vielä heikko ja kassavirratt tarvitaan yritystoimintaan ja yrittäjän elinkustannuksiin.

4.

Lakiosasäännöstö. Luo epävarmuuden luopujan elinaikanaan tekemien luovutusten seurauksiin. Vaikka luovuttaja asettaa ehdoksi, ettei yritysvarallisuuden luovutusta oteta ennakkoperintönä huomioon niin siitä huolimatta luovuttajan rintaperilliset voivat esittää vaatimuksia vuosia myöhemmin luovuttajan kuolinpesätilanteessa.

5.

-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista? Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjäyyskasvatus, yrittäjäyyskulttuuri jne.

Suoraa rahoitusta ja takauksia sekä yrittäjälle että yritykselle tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena. Yrityksen pääomittaminen ja yrityksen velkarahoitus pitää olla mahdollista tehdä yritystoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti ilman, että rahoitus käytännössä rakentuisi pelkästään vakuusvajeiden ja rahoituskustannusten kautta. Perintö- ja lahjavero pitäisi poistaa

yritysvarallisuuden osalta sillä se tuo kustannusrasituksen omistusvaihdoksen ajankohtaan, jolloin yrityksen ja yrittäjän maksukyky on usein keskimääräistä heikompi. Mikäli perintö- ja lahjaveroa ei poisteta, niin verotusta pitää keventää ja antaa lisäksi verolle korotonta maksuaikaa.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjäyyskasvatus, yrittäjäyyskulttuuri jne.

Perintökaarta tulee muuttaa siten, että luopuva yrittäjä voi tehdä lopullisen luovutuksen elinaikanaan ilman, että jatkajalle tulee vuosia kestävä epävarmuus mahdollisista luopujan rintaperillisten lakiosa- ja lakiosan täydennysvaatimuksista tai ennakkoperintö- taikka suosiolahjavaatimuksista. Myös testamentilla pitäisi olla mahdollisuus siirtää pätevästi yritysomaisuus jatkajalle ilman lakiosavaatimusten tuomaa epävarmuutta.

Vaikka perintöoikeudessa lakiosa on vahvasti suojattu, niin siihen tulee selvittää mahdollisuuksia poikkeamisiin sukupolvenvaihdostilanteissa yritystoiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Perintökaaren 25 luvun sääntelyä voisi ulottaa maataloista muuhun yritysvarallisuuteen, jotta yritystoiminta olisi mahdollista siirtää elinkelpoisena jatkajalle.

Suominen Jukka
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry